

Avalike ürituste ohuteavituse ja varjumise meelespea

Ürituse korraldaja ülesanne on läbi mõelda ja planeerida tegevused ohuolukorraks. KOV-i ülesanne on veenduda, et sellele on mõeldud ja valmisolek reageerimiseks on tagatud.

Üldpõhimõtted ohuteavituste korral

Avaliku ürituse korraldaja vastutab ürituse turvalisuse eest ning peab olema valmis reageerima erinevatele ohuteavitustele.

- Käitumine peab lähtuma ohuteavituste juhistest, lähtudes osalejate elu ja tervise kaitsest (nt Kaitseväge, PPA, Päästeamet, jm).
- Drooniohu korral peab lähtuma ohuteavituse saatja juhistest **Õhuoht - sammud teadlikuks tegutsemiseks - Olevalmis.ee**, <https://www.kriis.ee/droonioht>.

Korraldaja peab esitama avaliku ürituse korraldamise taotluse lähtuvalt kahest ametlikust ohutasemest

Korraldaja peab:

- hindama, kas teavitus puudutab **otseselt ürituse ala** või on **laiema piirkonna** hoiatus
- võtma arvesse ametkondade juhiseid
- otsustama, kas üritus **jätkub**, **peatatakse ajutiselt** või **lõpetatakse**

„Võimalik õhuoht“

Korraldaja peab taotluses avama, et ta on läbi mõelnud:

- Kas üritus jätkub või peatatakse
- Kuidas külastajaid teavitatakse (valjuhääldi, ekraanid, turvatöötajad) Kuidas vältida paanikat
- Vastutus on **korraldajal ja külastajatel**

KOV hindab: Kas korraldaja on suuteline andma kohese, selge ja üheselt mõistetava käitumisjuhise üritusel osalejatele, mis vastab EE-ALARMi juhistele.

„Õhuoht – VARJU KOHE!“

Korraldaja peab taotluses avama, et ta on läbi mõelnud:

- Kuidas edastatakse korraldus „VARJU KOHE!“ kohapeal (lisaks EE-ALARM ohuteavitusele) Kuidas juhitakse rahvamassi varjumise ajal
- Kuidas tagatakse inimeste ohutus, kui varjumiskohti on vähe
- Millised on kohesed varjumise alternatiivid (nt tugevad konstruktsioonid, seinad, pinnavormid)

Külastajad peavad **varjuma seal, kus nad parasjagu on**. Suurüritustel ei ole sageli ideaalseid varjumiskohti, st et korraldaja peab **sellele eelnevalt mõtlema, kuidas seda korraldada**.

Mida KOV peab hindama varjumise osas

Korraldaja peab esitama realistliku ja teostatava varjumise lahenduse, mis lähtub inimeste kaitsest.

Varjumise kohad või alternatiivid

Korraldaja peab kirjeldama:

- Millised kohad sobivad varjumiseks (siseruumid, tugevad seinad, pinnavormid)
- Kuidas tagatakse varjumine välialal (nt laululava, staadion)
- Kuidas juhitakse inimesi varjumiskohtadesse
- Avalike varjumiskohtade avamine ennetavalt, millised on piirkondlikud võimalused.
- Ürituse turvaplaan peab sisaldama **koheste varjumise lahendusi**.

KOV hindab: Kas varjumiseks vajalikud tegevused on tehtud ja võimalused loodud.

- avalikud varjumiskohad ei avane kohe (valmidus kuni 72 h)
- varjumine toimub seal, kus inimesed parasjagu on
- korraldaja peab suutma rahvamassi ohutult juhtida ka siis, kui ideaalset varjumiskohta ei ole

Varjumise juhised külastajatele

Korraldaja peab läbi mõtlema:

- Valjuhääldi tekstid varjumise korral
- Ekraanide või muude teavituste sisu
- Turvatöötajate rollid varjumise ajal

KOV peab hindama: Kas juhised on selged, lühikesed ja kohe kasutatavad.

Rahvamassi ohutu juhtimine varjumise ajal

Korraldaja peab läbi mõtlema:

- Kuidas jagada infot varuväljapääsude/evakuatsiooniteede kohta enne üritust
- Kuidas vältida paanika teket ja edastada rahustavaid sõnumeid
- Kuidas tagada turvatöötajate piisav arv

KOV peab hindama: Kas korraldaja on suuteline rahvamassi kontrollima ka ootamatu varjumiskäsu korral.

Mida KOV peab hindama avaliku ürituse korraldamise taotluse juures

- **Turvaplaan** (rollid, side, evakuatsioon, varjumine)
- **Asendiplaan** (inventar, sissepääsud, evakuatsiooniteed, varjumiskohad, kogunemispunktid) **PPA, Päästeamet, Häirekeskus on teavitatud** kui üritus on riskipõhine
- **Meditšiini- ja esmaabikorraldus paigas**
- **Personali briefing** (evakuatsioon, varjumine, rünnakuohud)
- **Sisenemiskontroll toimib** (keelatud esemed, kotikontroll)
- **Märgistud on evakuatsiooniteed, kogunemispunktid, varjumiskohad**
- **Testitud on teavitussüsteeme kohapeal (valjuhääldid, ekraanid)**
- **Tulekustutusvahendid olemas ja ligipääsetavad**

Rollide jaotus varjumise ja ohuteavituse korral

Varjumise ja ohuteavituse korral on oluline eristada toimumiskoha omaniku, ürituse korraldaja ja kohaliku omavalitsuse rolle ning vastutust.

Toimumiskoha omanik

Üldjuhul vastutab toimumiskoha omanik tema valduses oleva objekti või ala eest. Toimumiskoha omanikult või valdajalt pärineb üldjuhul teave objekti ohutuslahenduste, evakuatsiooniteede ning olemasolevate varjumiseks sobivate kohtade kohta.

Ürituse korraldaja

Ürituse korraldaja ülesanne on kirjeldada, kuidas toimub ohuolukorras teavitamine, rahvamassi juhtimine ja olemasolevate varjumisvõimaluste kasutamine.

Kohalik omavalitsus

KOV hindab avaliku ürituse loa menetlemisel, kas korraldaja kavandatud tegevused on antud asukohas realistlikud ja teostatavad. KOV ei hinda riikliku ohuteavituse tehnilist korrektsust, vaid seda, kas korraldaja on võimalikud ohuolukorrad läbi mõelnud ning kavandanud nendele reageerimiseks selged ja teostatavad tegevused.

Suurürituste erisused

Suure osalejate arvuga ürituste puhul võib ohuolukorras inimeste kiire teavitamine ja suunamine olla tavapärasest keerulisem. Seetõttu on soovitatav pöörata erilist tähelepanu teavitustahendustele, rahvamassi juhtimisele ning olemasolevate varjumisvõimaluste kasutamisele.

Püsivatel ja regulaarselt kasutatavatel suurürituste toimumiskohtadel (nt lauluväljakud, areenid ja kontserdihallid, messi- ja näitusehallid, muud suure külastajamahutavusega ürituskohad) on hea tava, et on olemas eelnevalt läbi mõeldud kriisi-, evakuatsiooni- ja varjumise põhimõtted, mida saavad kasutada erinevad ürituste korraldajad.

Ürituse korraldaja lähtub toimumiskohas olemasolevatest ohutuslahendustest ja täiendab neid oma ürituse eripärasid arvestades.

Selline lähenemine aitab:

- tagada ühtsemad tegevusjuhised;
- vähendada korraldajate halduskoormust;
- toetada kiiremat tegutsemist võimalikus ohuolukorras.

Küsimuste korral pöörduda:

Katerina Mudarissova
nõunik
Siseministeerium
katerina.mudarissova@siseministeerium.ee
+372 5350 3325